

teatrul de amatori

Sute de mii? Poate că sint laolaltă sute de mii, socotind și muncitorii suiși pe scena clubului, și țăranii colectiviști adunați seara la căminul cultural, și pionierii care își îngroașă vocea, potrivitându-și mereu cu mina o mustață strimb lipită, și elevii care joacă în amfiteatrul școlii. Sint sute de mii de actori amatori, sute de mii de artiști anonimi, răspinși pretutindeni — și în cazărmi, și în facultăți, și în birouri sau pe șantiere —, purtind mai departe o veche tradiție, ce nu a încetat nici chiar în anii negri, acolo între sirma ghimpată a lagărelor, unde răsunau totuși viu cuvântul partidului și îndemnurile lui la cultură și dreptate.

Se consumă o dragoste vie și fierbinte pentru teatru, nemaiîntilnită în istoria culturii noastre : aplecați asupra textului, descifrându-i semnificațiile, studiindu-l și adîncindu-l, artiștii amatori învață ei mai întii și devin apoi purtătorii cuvîntului piesei, al mesajului ei înălțător — ei se educă și educă totodată. Fiecare piesă înseamnă pentru ei un gînd nou, înaintat ; fiecare spectacol, un prilej nou de a înțelege și de a iubi și mai mult arta, de a înțelege și de a se înarma în lupta pentru construirea socialismului, pentru pace. În toată țara, răspîdit, fenomenul acesta al teatrului de amatori oglindește și el unele din marile izbînzii dobîndite pe tărîmul artei teatrale, sub conducerea partidului. Nu-l putem, nu ne e îngăduit să-l ignorăm, să trecem ușor peste el.

Vom consemna, de aceea, aici asemenea izbînzii și vom arăta, cînd e cazul, dacă și unde s-a greșit, ce mai trebuie împlinit. Vom analiza piese jucate, vom vorbi de muncitori, funcționari, țărani, artiști amatori : le vom trece în revistă propriile realizări artistice. Numele lor, cunoscute la locul de muncă, acolo unde muncesc și joacă, se cuvine adesea să iasă din anonim ; iar fapta lor de artă să găsească astfel nu numai prețuire publică dar și stimulare...

Noua rubrică ce deschidem — a Teatrului de amatori — lor, acestor efervescenți slujitori ai propagandei culturale, le este închinată.

CONCURSUL BIENAL DE TEATRU „I. L. CARAGIALE”

ROMAN : O serioasă verificare

În faza regională a concursului bienal „I. L. Caragiale”, desfășurată în orașul Roman, s-a distins în primul rînd Căminul Cultural Izvor-Roman, care a prezentat comedia *Bucuroși de oaspeți* de G. Țențulescu. Am remarcat o preocupare evidentă

din partea instructoarei Nicoleta Toia, de a alege interpreți indicați, capabili de a crea anumite tipuri, de a reflecta cu justete mesajul piesei. Lucrînd stăruitor pe linia autenticului, artiștii amatori au ajuns să-și trăiască rolurile, interpretîndu-le cu mult firesc. Actorii amatori care au realizat aceste mici biruințe sint : Gh. Averescu,

Nicoleta Toia, Ana Toma, Constantin Toia, Alexandru Atofanei, Valeria și Nicu Areanu.

Oaspetele din faptul serii de Horia Lovinescu a prilejuit artiștilor amatori ai Casei Raionale de Cultură din Roman, posibilitatea de a-și încerca serios forțele. Din păcate, întreprinderea aceasta nu a dat roadele dorite, din cauză că nu s-au găsit interpreți buni pentru rolurile dificile ale lucrării dramatice. Astfel, personajul Pierre, în interpretarea lui Ion Munteanu, a fost realizat mai mult sub unghiul comportării exterioare, ca mișcare în scenă, trecându-se ușor peste drama interioară a infirmului. Lucrul a apărut cu atît mai supărător, cu cît jocul Gîgutei Mihai, interpreta Yvettei, a contrastat cu al acestuia, înscriindu-se între coordonatele firescului și simplității convingătoare. Din această opoziție a rezultat impresia de lucru neisprăvit, pe care reprezentarea o lasă spectatorilor.

Slab realizată a fost și comedia *Chestiuni familiale* de Talvest, interpretată de Căminul Cultural Cordun-Roman. Slăbiciunea esențială constă în faptul că s-a imprimat spectacolului un ritm lent, atunci cînd piesa cerea unul vioi și antrenant. Tot la acest capitol al nerealizărilor, trebuie să amintim punerea în scenă a piesei *Răfuiala* de Tiberiu Vornic de către artiștii amatori ai Căminului Cultural Păucești-Urecheni. Piesa a fost realizată de un colectiv insuficient de înzestrat pentru abordarea unei asemenea lucrări dramatice. Doar Vasile Vrinceanu, Const. Luca, Asavei Maria au izbutit să-și apropie personajele.

Nedumerire a provocat piesa *Răsfățatii* de S. Andreescu și T. Mănescu, publicată și recomandată pentru repertoriu, deși are evidente slăbiciuni: modul greșit de prezentare a realităților, slaba caracterizare a personajelor și aducerea muncitorului înaintea Grigore la nivelul lichelei care îi seduce fata. Casa Centrală de Creație ar fi trebuit să mai lucreze cu autorii pentru remedierea serioaselor confuzii ideologice ale lucrării, care, așa cum se prezintă, nu poate fi jucată cu succes. Acest fapt s-a evidențiat convingător în cadrul celor două spectacole cu această piesă, interpretate la Roman. Nici colectivul Casei Raionale de Cultură din Tg. Neamț, nici artiștii amatori din Roman n-au reușit să adumbrească aceste slăbiciuni.

Faza regională a Festivalului bienal „Ion Luca Caragiale”, desfășurată la Roman, ne-a prilejuit cîteva concluzii, credem, utile. În primul rînd, insuficienta orientare a echipelor de amatori în alegerea repertoriului, unele piese fiind prea grele față de posibilitățile colectivelor (*Oaspetele din*

faptul serii, *Răfuiala*); altele, avînd serioase deficiențe ideologice (*Răsfățatii*). O altă slăbiciune trebuie pusă pe seama transpunerii scenice, nu totdeauna destul de șlefuită. Totuși, ar fi nedrept să nu recunoaștem elanul și dorința fierbinte a colectivelor de a realiza înscenări cît mai izbutite. De asemenea, concursul a dat ocazia unei serioase verificări a actualului stadiu al mișcării de amatori din părțile Romanului. Și aceasta nuri puțin lucru.

George Rîncu

BUCHUREȘTI: Perspective remarcabile

La București, faza regională a concursului „I. L. Caragiale” a evidențiat, în egală măsură, numeroase aspecte valoroase și slabe ale muncii cu artiștii amatori. Pe prim plan s-a situat problema repertoriului. Trei din cele zece colective prezente la această întrecere au reprezentat *Tirgul inimilor* de Tiberiu Vornic (Căminul Cultural din comuna Săbăreni, raionul Răcari; cel din Chirnogi, raionul Oltenița, și cel din comuna Moara Săracă, raionul Snagov), iar două, *Bărbatul fără opinci* de M. Leonard (Căminul Cultural din comuna Cernica, raionul Brănești, și cel din Daia, raionul Giurgiu). E un fapt îngrijorător, care reflectă sărăcia repertoriului și care ar trebui să dea de gîndit Casei Centrale a Creației Populare și scriitorilor noștri. În același timp, s-a manifestat ca o prezență condamnată, insuficienta cizelare a spectacolelor.

De obicei, reprezentațiile de amatori se disting prin entuziasmul interpreților, prin căldura cu care se exprimă, fapte care estompează stîngăciile mișcării și gesturilor în scenă. De data aceasta, spontaneitatea și căldura au dispărut, pentru simplul dar gravul motiv că interpreții, în mare majoritate, nu și-au știut rolurile. Am asistat astfel la momente cînd partenerii își suflau unii altora în scenă replicile (*Bărbatul fără opinci*, interpretat de amatorii din Cernica), sau cînd în scenă se simțea un nou personaj — e drept invizibil, dar care se auzea foarte tare — suflerul (*Răsfățatii*, jucat de amatorii din Bolintinul din Vale, raionul Domnești).

Vina pentru aceste slăbiciuni aparține și colectivelor, dar și Casei Regionale de Creație din București, care a neglijat pregătirea fazei. Multe din acțiuni s-au desfășurat în pripă și la voia întîmplării. Lucrul s-a manifestat și în organizarea concursului, care a început cu mare întîr-